Ч. 19 Неділя 25 січня (6 лютого) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і **Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:

на цїлий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·75

Поодиноке число 3 кр.

Бесїда пос. Барвіньского

виголошена на засїданю Сойму дня 1 лютого підчас дебати над его внесенем в справі науки обох краєвих язиків в школах середних.

Високий Сойме! Справозданє шкільної комісиї о моїм внесеню в справі обовязкової науки краєвих язиків в середних школах Галичини, поставлене на дневнім порядку нинїшного засїданя, показує значний поступ в поглядах комісиї на згадану справу в порівнаню з тим становищем, яке она занимала перед двома роками.

Мушу признати, що в предложенім справозданю проявляє ся змаганє комісиї, щоби порушену мною перед двома роками а тепер поновлену справу довести до успішної розвязки. Справозданє подає передовсїм погляд на історичний розвій язикової справи шкільної, як она переводила ся в краєвім соймі від 30 лїт, а з сего погляду позволю собі піднести дві важні точки. Передовсїм зазначено в справозданю признанє засади, що оба народи в краю мають право образувати молодїж в народнім язицї, а відтак, що руский нарід взяв ся щиро і ревно до працї коло розвою руского язика і письменьства, так що можна було приступити до заснованя ґімназий з руским язиком викладовим, коли давнїйше у соймової більшости повставали сумнїви що до спосібности руского язика до висшої науки і лїтератури.

Шкільна комісия висказує навіть переконанє і подає се В. Соймови до ухвали в формі резолюциї, що знанє обох язиків краєвих є пожадане для обох народів поселених в краю, а іменно для тих, що мають в краю справувати публичні уряди. Признає також комісия, що в позорнім роздїлї молодїжи, якого деякі польскі посли лякають ся наслїдком заснованя руских ґімназий, може стати звязию взаїмне знанє обох язиків краєвих і їх лїтератур.

Комісия пішла ще дальше поза сегорічне моє внесенє і увзглядняючи моє перед двома роками тут поставлене а неполагоджене внесенє про практичні курси науки руского язика в висших школах, подає В. Соймови до ухвали резолюцию з візванем до правительства, щоби в обидвох університетах в краю і в львівскій політехницї утворило посади відповідно кваліфікованих лекторів. Тим способом могла би польска молодїж і осьвічені верстви польскої суспільности для дальших цїлий наукових і для виконуваня практичного заводу в краю присвоїти собі докладне знанє руского язика. Так отже признає шкільна комісия, що знанє руского язика для польскої молодїжи має не тільки практичне значінє, але що має також значінє педаґоґічне, може причинити ся до зближеня двох народних таборів краю і до злагодженя суперечностий поміж ними. З того взгляду має наука обох язиків краєвих в середних школах також важнє значінє політичне.

Однак приступаючи до розвязки порушеної моїм внесенем справи, шкільна комісия не зробила рішучого кроку, хоч признати мушу, що і в тім взглядї поступила значно вперед в порівнаню з дотеперішним становищем. Комісия поручає Радї шкільній залишити дотеперішну двоєрідність науки руского язика в польских і нїмецких ґімназиях, де та наука відбуває ся декуди яко надобовязкова, декуди яко взглядно обовязкова і то без впливу на вислїд загальної клясифікациї, а вимагає щоби постепенно змагала до загального заведеня науки обох язиків краєвих яко взглядно обовязкової, а нота з кінцем року узискана з того предмету має впливати на загальну клясифікацию. Крім того не вільно ученикови переривати науки в протягу шкільного року. Комісия висказує ся отже рішучо против обовязкової науки руского язика, а в дїйстности окрім руских ґімназий у Львові, Перемишли і Коломиї та нїмецких в Бродах і у Львові польский язик є обовязковим предметом у всїх польских ґімназиях для Поляків і Русинів.

Комісия все ще згадує про XIX. артикул основних законів, хоч обминула правничі сумнїви. Але навіть коли-б мала які небудь сумнїви задля того, чи мимо правосильности XIX. артикулу могла би бути заведена обовязкова наука обох краєвих язиків, то сумнїви сї упадуть супроти факту, що на Мораві такий закон ухвалений на внесенє посла Вебера одержав цїсарску санкцию. Однак комісия мала ще инші сумнїви, а передовсїм бояла ся перетяженя і висказувала ся против 8-лїтної науки руского язика. Вже при мотивованю мого внесеня замітив я, що руска молодїж учить ся майже без виїмки обох краєвих язиків і якось двигає сей тягар, а вислїд клясифікациї не є такі, щоби руска молодїж оставала поза польскою. Я не перечу, що має она значне число годин і що облегченє було-б дуже пожадане. Але коли комісия боїть ся обтяженя польскої молодїжи, то чи не випадало-б з тих самих педаґоґічних причин зменшити для рускої молодїжи в руских ґімназиях число годин польского язика, тим більше, що руска молодїж лекше вивчує ся польского, виносячи в части его знанє вже з житя щоденного? Але менї здає ся, що сама комісия в тім мнимім перетяженю не бачить такої непоборимої перепони.

(Конець буде.)

---

1)

В зимовий вечер.

(Новеля з польского — Е. Оржешкової.)

Вечер був не пізний, але дуже темний; на небі, заслоненім хмарами, не сьвітила нї одна звізда, вітер буйно шумів, сьпівав зойками, свистами в глубокій кітловинї, на котрої днї лежав рівний, широкий шлях замерзлої ріки, гнав ся в гору. Ріка, вузкі еї береги, високі стіни кітловини мріли в глубокій пітьмі мутною білостию, окриваючою їх стїну. З одної сторони, на горі, була цїлковита пустка, лиш тут і там переривана чорними, тонкими чертами дерев, з другої сторони, ще висше, значили сїльскі будинки в тій темноті ланцух грубих, чорнїйших як она точок. І ті точки блимали рядом дрібних сьвітил, подібних до червонявих, моргаючих очий.

Здалека, низько, над самим шляхом ріки, посувала ся стать цїлком самотного чоловіка. Супротив мрачної білости снїгу видавалась она тонкою чертою, перерізуючою скоро грубу, але меньше як она чорну темноту.

Високі стіни, що здіймали ся з обох сторін кітловини, зменшували еї розміри, можна би гадати, що то безконечна малість, що пливе по мори безконечної величини. Великі моря ночи і самоти розливали ся довкола неї, сфильовані, буйні вітри, здавало ся, несли еї по широкім, диким, понурім нутрі природи, супротив котрої сил, погроз і величи, була она каплею, окрушиною, зерном піску, стебелиною трави, що упала на дно пропасти....

Однако, мимо того грізного окруженя, мусів бути чоловік, що ішов по днї пропасти сильним, бо як зручний і вправний пливак поре розбурхані води, так він поров скоро, непоколебимо, просто филї і лютуючі стовпи вихру. То, що его окружало — хоч чорне, дике і безлюдне — не робило его кроку нї повільним, нї тревожним. Противно, его попихало щось з заду, гнало, перло чим раз дальше, чим раз сильнїйше. До чого? До якоїсь може точки спасеня, чи притулку, яку бачили лише его очи, осліплені темнотою і ударами вихрів, яку може її не знали ті очи а лиш що она виписувала на тлї ночи огненними буквами, наглячий крик: Наперед, наперед, лиш коби дальше!

Чоловік ішов скоро, рівно, в непоколибимо простій лїниї, тихо як марево, що сунє ся по меньше чорній темноті як она; лиш часом при его ногах роздавав ся короткий, металїчний стукіт палицї о вистаючий зпід снїгу камінь дороги.

Нараз задержав ся, став як вкопаний і підніс голову до розтягненого на горі ланцуха чорних точок, що моргали червонявими сьвітлами. Очевидячки дивив ся на той ланцух, а в свист вихру, що бухнув зпід его ніг скрученим стовпом, вмішав ся людский крик, повний зачудованя, зложений лиш з одного, протяжного звука:

— А!

Він здивував ся. Дивив ся кілька мінут в гору і видав ще раз, але вже тихїйший і коротший крик між два безконечно довгі стовпи вітру:

— А!

Відтак ішов знов дальше, але значно поволїйше як перше.

По рухах его голови можна було пізнати, що глядів з напруженем на ріку, на вершок супротилежної стіни, на вершок пустий, що мрів лиш рідкими чертами тонких дерев, в слабо біліючих заглубленях і ярах тої гори, понід котрою ішов поволи, чим раз поволїйше.

....Колись, колись в блакиті і золоті лїтного дня, над тою рікою похиляла ся ще молода селянка в пестрій спідници, забраній до колїн, з праником, котрим еї сильна рука голосно била по сїрім полотнї, при критім плинним кришталем води. Зараз за нею, з лозового коша, ослоненого червоною хусткою, добувало ся на сьвіт боже мале, пузате, біляве дитя і глядїло цїкавими, жадними сьвіта очима на блакіть і золото лїтного дня, на засїяний каменем прибережний пісок, на плинні кришталї води і на похилену над ними матїр, оперту на сильних і нагих ногах як на дужій підставі, що білим праником била по сїрих полотнах...

Подорожний знов задержав ся. Там, де на горі миготіла послїдним сьвітлом зі всїх, послїд-

Вісти політичні.

В праґских кругах політичних розійшла ся чутка, що ческий сойм буде на слідуючий тиждень закритий, а президент міністрів, др. Ґавч, запросить відтак ческих нотаблів на конференцию в справі нових розпоряджень язикових. Розпорядженя ті мають бути видані вже 14 с. м. Виднійші репрезентанти ческі мали вже навіть одержати запрошене.

На всіх німецких університетах застановлено виклади з причини, що німецкі студенти постановили не являти ся на них і демонстрували, хотячи тим показати свою опозицию против заказу ношеня відзнак студентских в Празі. У Відни прийшло вчера задля того на клініці професора дра Альберта до великої демонстрациї. Там зібрало ся було около 200 студентів Славян і домагали ся викладів, кажучи, що заплатили за них приписану оплату. Але відтак явили ся і німецкі студенти, щоби не допустити до викладів і др. Альберт був змушений застановити виклади. Подібні демонстрациї відбули ся і на инших університетах. Впрочім всюди спокійно.

Кретийска справа робить нині знову остілько клопоту, що розходить ся о іменоване ґубернатором Крети грецкого князя Юрия, котрого кандидатуру підпирають Росия і Франция, а котрій султан дуже противить ся. Становище Австро-Угорщини супротив сеї кандидатури, о скілько доси звістно, есть досить неприхильне, але поки що не можна ще о нім нічого рішучого сказати.

З Льондону доносять, що межи Росиєю, Німеччиною і Францією настав союз, котрий обовязує сі держави до спільного поступованя на далекім Всході. В першій лінії в справі хіньскій.

Новинки.

Львів дня 4-го лютого 1898.

— **„Руска Бесіда“ у Львові** розпочинає з нинішним днем ряд забав з танцями. Забави Бесіди відзначали ся давнійшими літами тим, що були дуже оживлені і притягали богато гостий як з-між членів так і з-між чужих. Дешева, свобідна, з характером більше домашним забава подобала ся всім, — то-ж сподівати ся, що й сих мясниць удасть ся новому виділови привернути під тим взглядом давні часи. Потреба лише троха захоти, а річ удати ся мусить. Своєю дорогою, що і прочі члени товариства повинні іти в тім змаганю виділови на руку, тая поміч є необходима, Як обовязком кождого члена родини єсть дбати про добро всїх, так само обовязком кождого члена Бесїди єсть дбати про розвиток товариства і до сего помагати, тим більше, що придались би якісь фонди на внутрішне уряджене і перестроєне льокалю.

— **З Перемиского пишуть:** В Перемишли відбула ся дня 27-го січня конференция руского клира перемиского повіта в комнатах пресвитерських зі слїдуючим порядком дневним: 1) фонд пенсийний для вдів і сиріт по руских сьвящениках; 2) социяльно-політичне положене в повіті; 3) податок особисто-доходовий; 4) основане товариства клирикального; 5) основане товариства для запомоги і будови церков; 6) кватирунок войска по приходствах; 7) внесеня участників. До кождої справи був осібний референт і треба признати, що оо. референти завдали собі немало праці, щоби поручену собі справу обробити совістно і основно. По кождім рефераті були предложені відповідні резолюциї, над котрими вивязувалась жива і поважна дискусия, а опісля ухвалено їх з малими змінами.

— **З Самбора** Комітет академиків руских пробуваючих в Самборі, має честь повідомити, що дня 17-го н. ст. лютого с. р. устроює ся его заходом в комнатах „Рускої Бесїди“ вечер з танцями на дохід убогої молодежи руской в Самборі. Вступ від особи 1 зр., білет родинний на три особи 2 зр. Початок о годині 8-ій. Стрій для женщин вечерковий або народний, для мужчин балевий. Білєти можна дістати наперед в „Народній Торговли“, а в сам день вечерка при касї. Запрошеня розіслано, а хто би через похибку не одержав, зволить се оповіщене уважати за запросини. Позаяк то перший руский академичний вечерок в Самборі, то сподїємо ся, що він знайде у руской інтелїґенциї, як місцевої так і з охрестности, широку симпатию, а єго добра ціль, на яку він устроює ся, порушить неодного з патріотів руских до зложеня щедрого датку на руки комітету. Іменем всїх: *З. Будзиновский*, канд. прав, *В. Щавиньский*, юрист, *М. Криницкий*, юрист.

— **Почетне горожаньство** надала рада міста Городка п. Давидови Абрагамовичеви, президентови ради державної, в доказ признаня за довголїтнє підпиранє справ міста Городка.

— **Виставу землеплодів,** зібраних з олеских баґон по їх змелїорованю, устроїло на коридорі соймового будинку краєве бюро мелїорацийне. Ґрунти, на котрих устроєно краєву досьвідну стацию в Олеську, були цїлковитими неужитками: самі баґна і торфовища, а нині по змелїорованю їх дають прекрасні плоди, як окопові ростини, добрі стручкові ростини та дали три рази сїно в сїм роцї. Загальну увагу звертають на себе особливо великаньскі бураки пашні, з котрих один важить від 15 до 20 фунтів. Олеську стацию устроєно по части на двірских, а по части на селяньских ґрунтах, щоби селяни могли самі пересьвідчити ся о користях мелїорациї.

— **Лїд на Сянї** під Сяноком рушив дня 1-го лютого с. р. о годині $3^1/_2$ пополудни, при стані води 330 центм. — З Вигора сплив лїд 1-го лютого о годині 4-тій рано. — На Сянї під Перемишлем рушив лїд о годині 4-ій по полудни при дуже малій висоті води, доперва о годині 7-ій вечером, коли надійшла крига з гір, вода піднесла ся. — Під Монастиром рушив лїд Сяну в ночи о годині 2-ій з дня 1-го на 2-го лютого, а о 6-ій годині рано приплила крига з горішної части ріки аж під Ярослав, а вода піднесла ся о 3 метри 60 цнтм. над зеро. Під Радомишлем рушив лїд дня 1-го с. м. о 10-ій годині рано і утворив при устю до Висли запору довгу на 2 кільометри, котра відтак вечером відплила.— В західній Галичині сплили леди також на ріках Вислї, Дунайци, Вислоцї і Вислоку при мірнім стані води.

— **Покусав кінь** вчера в полудне у Львові сельнина з Зубрі Гната Вернацика, в хвили, коли давав єму їсти. Кінь відкусив Вернациковi долїшну губу і кусник бороди. Покалїченого заосмотрила ратункова стация і відставила єго відтак до шпиталя, однак там Вернациковi якось не сподобало ся і він утїк пополудни.

— **Замерз в стиртї сїна** на луцї приналежній до оо. Домінїканів, під Збоїсками, за жовківскою рогачкою у Львові, якийсь старий чоловік, літ під 60, одїтий досить нужденно, в баранячій шапцї і кожусї, покритім сивим сукном. Мав то бути жебрак з села Дорошева під Львовом. Трупа відвезено до трупарнї при головнім шпиталї у Львові.

— **Славний злодїй.** Московский суд розбирав справу Куракина, обжалованого о крадїж брилянтів з маґазину Яголковского. Куракин вславив ся в своїм ремеслї: одинайцять разів утїкав з тяжких робіт, а три рази з острова Сахалина. Раз утїк звідтам до Япану і навіть зумів придбати собі поміч російского консуля, котрому представив ся як подорожний, що вcase виратував ся з розбитого корабля. Тепер засуджено єго на 16 лїт тяжких робіт і на різки.

— **Помер** у Львові Михайло Лепартович, нотар і президент львівскої нотарияльної палати, бувший посол соймовий, дня 4-го с. м., в 65-ім році житя.

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і вихованє.

Добрі ради.

— Сєгорічна зима а яке буде літо. Не дасть ся заперечити, що сєгорічна зи-

---

на чорна і трохи від инших грубша точка ланцуха, починала здіймати ся від долини широка дорога, що вила ся чим раз висше по менше стрімкій як де инде похилости. З одної єї сторони стояли в пітьмі і тихо шуміли сосни, з другої їшли круті, невиразні тіни плотів, на котрих, немов на поручи сходів богача розсипав сніг свої мягкі подушки.

Станув, дивив ся на дорогу, що вела в гору, напруженим зором і знов в шум вихру, що летів по замерзлих тепер кришталях ріки, вмішав ся крик людского голосу, повний зачудованя:

— А!

Довго стояв на початку дороги. Чи вагував ся, чи боров ся сам з собою? Ударив сильно палицею о камінь, підніс руку до голови і гнеть опустив єї вздовж тїла.

Поволи, чим раз поволійше почав іти дорогою, що здіймала ся по стрімкій горі чим раз висше...

...Колись, колись виходив тою дорогою на гору високий і сильний хлоп, що сьвітив білою сорочкою в осінній мраці, а босими ногами бродив в піску та ніс на плечах сіть, крізь котрої широкі очка полискували срібні луски і рожеві жабра риб. А за ним біг босоногий хлопчик з гордо відкиненою головою, з завішеною на рамя, висшою від него вудкою і біг як мале жеребя, розвіваючи гриву, підскакуючи до братів, що цікаво виглядали зза плота та оповідаючи події з полову так голосно і триумфуючо, що єго голос далеко розлягав ся по селу і впадав поміж рідкі сосни та розбивав ся над могилами в тисяч веселих, сьпівних дзвінків...

Подорожний війшов поміж сосни і кілька разів спотикнув ся о могили, окружені низькими корчами, присипані снігом і сторчачі при самій земли низькими хрестами. Він переступав як великан домки ліліпутів широкими кроками могили і корчі, прямуючи до чогось, що чорніло посеред сільского кладовища, значно висше від корчів, а низше від дерев, котрі тепер під дотиком вітру голосно зашуміли і тихійше, протяжно зітхнули.

Задержав ся і дивив ся з близька на стїни каплиці на кладовищи, на єї порохнавіючі двері, викривлені, однако заперті. В зітхненя дерев, що порушали поволи в темноті свое галузє, вмішав ся звук людского голосу, подібний до зітхненя:

— А!

Зробив руками кілька живих порушень, щось як метал задзвонило єму в пальцях і хвилю дзвонило при дверях, аж они отворили ся і показали глубину каплички, чорну в горі з двома малими вікнами, що сьвітили немов мрачно срібними пятнами. Війшов і на хвилю злив ся з чорною пітьмою, але вскорі на висоті єго грудий блиснув огник лїхтарні, котрий однако не кинув на него й найтоншої нитки сьвітла. То була крита, мала ліхтарка; єї сьвітло, що прокрадало ся зза малої шиби заслоненої з трох сторін блящаним півколесом вузкою і непевною струєю, відвернув від себе а звернув до низької огорожі, за котрою при стїні, на великих пятнах плїсни, замигали мутно черти розпятого на хресті Ісуса. З великого, деревляного, вирізаного простою рукою хреста пересунув ся вузкий і непевний луч сьвітла трохи дальше і осьвітив образ, на котрім Бог Отець в филюючій, червоній шатї держав долоню на білявім ґльобі, Бог Син в споловілій, синій одежи підносив два пальці в гору, а Бог Дух сьвятий улїтав білим голубом з розпятими крилами аж під червону раму образа.

Знов струя сьвітла заколихала ся в чорнім просторі і упала на велику, грубу шмату паперу без рам, що висїла при вистаючій дощці стїни. Там сьв. Юрий з розвиненою над головою хоругвою гнав на кони, мальованім в білі і чорні пруги, а в хиткій струї сьвітла звивючі черти і хоругов, вказуючи ся то зникаючи, видовжаючи ся в однім місци і скручуючи ся в другим, творили дивний образ, незнаний природі, подібний до апокаліптичних потвор або до лицарів. Довкола каплички зітхнули дерева протяжнійше, з розпукою, вітер з зойком вдер ся щілинами вікон і зашелестів старою картою, що здула ся і немов птиче крило вознесла ся в гору. Могло здавати ся, що апокаліптичний лицар зриває ся з місця, до котрого єго припковано і з хоругвою, подібною до коси полетить гнеть сьвітами на кони з левиною гривою. В зойки вітру, що влїтали крізь щілини

ма була тепла і значно відмінна від богато попередних. Так було не лиш у нас, але й в цілій середній Европі. Теплою зимою називаємо звичайно таку, в котрій нема безустанно великих морозів. Але метеорольоґи (учені, що слїдять за всїлякими змінами і з'явищами у воздусї) понимають теплу зиму трохи инакше; они називають теплою зимою ту, в котрій два головні місяцї зимові, грудень і січень, показують пересїчно більше степенів тепла, як звичайно. Розуміє ся, що треба богато лїт слїдити, щоби можна порівнати пересїчну теплоту тих місяців з собою. В Берлинї (котрий, мимоходом сказавши, лежить дальше на північ від нас) роблять метеорольоґічні спостереженя вже від 178 лїт, а з тих спостережень показує ся, що таких теплих зим, як сегорічна, було за той час 41. Дальше показало ся, що теплі зими бувають майже правильно що 10 або що 14 лїт, і то звичайно по дві або по три одна по другій. За 178 лїт було лиш два рази по однїй теплій зимі. Від 1883 на 1884 р., отже перший раз за 14 лїт показуєсь тепер тепла зима. Грудень сеї зими був о півтора, а січень майже о 4 степені (3·9) теплїйший як звичайно. Головною характеристикою теплих зим єсть то, що они починають ся вже перед груднем і тягнуть ся дуже довго, та що крім грудня і січня буває ще й лютий теплий. Можна отже припускати, що так буде й сего року, та що вже острої студени не буде. Від 1829 р. обчислювано аж до недавна пересїчну теплоту що 5 днів (пентади, тепер обчислюють що 10 днів — декади), а коли порівнати ті пентади з собою, то показує ся, що в теплих зимах буває найбільша зміна в сїчни. Та зміна після берлиньских спостережень доходила майже аж до 4 степенів тепла. З того можна отже припускати, що й слїдуюча зима, а навіть може й дві слїдуючі будуть теплі. Коли-ж, тепер спитаємо, *яке буде лїто* — то мусимо насамперед то зважити, що бувають теплі і дуже теплі зими. Дуже теплими називають ся ті, в котрих більша як звичайно пересїчна теплота в грудни, счислена разом з такою самою теплотою в сїчни, дають більше як 5 степенів. Сего року був грудень о півтора степеня теплїйший, а сїчень майже о 4 степені (3·9), отже за оба місяці разом пересїчна теплота майже о півшеста степеня більша (5·4) — значить ся, зима була навіть дуже тепла. Із спостережень за 178 лїт показало ся, що по дуже теплих зимах буває і лїто дуже тепле. По зимах лиш теплих може лїто бути або холодне або й тепле. Але знов показує ся, що коли в грудни і сїчни в часї теплих зим опад єсть лиш малий, то слїдуюче лїто буде і холодне і мокре. Сего можна би також сподївати ся. Скоро же весною будуть часто перепадати дощї, то лїто буде тепле.

вікон вмішав ся шепіт людский, якийсь грубий, стривожений:

— Боже праведний, ратуй мою душу!

....Колись, колись селяньске хлопя, одїте в сьвяточну одежу, приводила тут мати за руку, а оно вклякало при дверех тої каплички і з тревогою, що борола ся з одушевленем, вносило синї, невинні очи на великий хрест і вималюваного серед великої карти кінного лицаря з хоругвою....

Згасив лїхтарку. Вийшов з каплички, лишив двері єї отвором і не задержуючи ся нї хвилю, високий навіть серед високих сосон, переступав знов поволи кроками великана корчі і малини. З кладовища війшов на дорогу, перейшов єї ширину і положив руку на воротах першої від кінця загороди в селї. Заки їх отворив, поглянув напруженим зором на хату, що стояла в глубинї подвіря і ще раз вимовив протяжно:

— А!

Покрутив головою, як хтось глубоко, незвичайно зачудований.

Ворота скрипнули, дрібна тїнь пса посунула ся подвірєм скоро і з голосним брехотом від порога хати; із за вікна блимаючого в пітьмі червонявим сьвітлом, чути було грубий, сильний, але сьвіжий молодечий голос, що оповідав скоро, довго, без перерви о якійсь пригоді....

(Дальше буде).

— *Які бараболї найлїпші на страву.* Бараболя єсть для нашого селянина найважнїйшим, иноді майже виключним артикулом поживи. Нехай-же він научить ся бодай пізнавати, яка бараболя найлїпша на страву. Француский хемік Балян (Balland) предложив париській академії наук свої розслїди в сїм напрямі, з котрих ось що показує ся: Кожда бараболя складає ся з трох верстов, поминувши лупинку, котра єсть тоненька і не входить тут в рахубу. Ті три верстви видко добре навіть голим оком, скоро вирізати з бараболї дуже тоненьке кружільце. Ті три верстви не суть однаково густі; лиш бувають тим густїйші, чим більше під верх, а тим рідші чим більше до середини. Перша з них, горішна, та, що зараз під лупинкою, зве ся короватою верствою і єсть найгустїйша та найсухїйша; она має в собі найбільше мучини (скробу або крохмалю), а за то мало творив, що мають в собі азот (як н. пр. білковина). Верства в самій середині бараболї або т. зв. мякиш має в собі дуже богато води а мало мучини. Середна верства межи тими обома, держить що-до свого складу середину між ними. Бараболя має в собі пересїчно три чверти (своєї ваги) води, дві десятих ($^2/_{10}$) мучини і одну пятьдесяту ($^1/_{50}$) часть творив азотових (білковини). Бараболя тим лїпша на страву (тим поживнїйша) чим більше має в собі азотних творив. (Коли би чоловік з самої бараболї хотів мати тілько азотної поживи, кілько єго тїло на день потребує, а котрої дає найбільше мясо, горох і сочевиця, то мусїв би їсти на день 5 кільо бараболь). Чим більше має бараболя мучини, тим менше она поживна. Отже розходить ся о то, щоби пізнати, котра бараболя має в собі найбільше азотних творив, а то можна пізнати при вареню. Бувають бараболї сипкі, значить ся, коли уварять ся, то попукають і розсипують ся; инші знов уварять ся, але не будуть сипкі. Давнїйше думали, що бараболї для того розсипують ся по увареню, що мають в собі дуже богато мучини, та ніби пучнявіє і розриває бараболю. Найновійші розслїди показали, що то неправда, бо коли бараболя має в собі богато азотних творив (білковини), то держить ся купи, не розсипле ся; противно, сипка бараболя має дуже мало азотних творив і для того розсипає ся, отже й єсть менше поживна і менше придатна на страву.

— *Кілько соли давати худобі.* Найбільше соли потребують вівці і кози а відтак: рогата худоба, свинї і конї. Конї годовані вівсом, сїном і сїчкою можуть обходити ся і без соли. Чим більшої працї і напруженя вимагає ся від худобини, тим більше треба її давати соли. Скількість соли, яку треба давати худобині зависить від даваної їй пашї, але пересїчно треба давати на день і на штуку: бугаям і волам випасовим 4 до 6 дека, волам робочим 3 до 4 дека, дійним коровам 2 до 3 дека, ялівникови 1 до 2 дека, вівцям і козам 2 до 6 ґрамів, безрогам 3 до 10 ґр., коням 1 до 2 дека. При даваню соли (коли худобина не дістає камінну сіль до лизаня) треба уважати на то, щоби єї добре перемішати з осипкою, та щоби не давати грубшими грудками, бо ті дістають ся відтак цїлі до жолудка і дразнять в нїм слизівки. Можна давати також в пійлї. Треба також уважати на то, щоби не розсипати соли вівцям на вовну, бо они тогди лижуть одна другу і навикають до вискубуваня вовни.

Телеґрами.

Відень 5 лютого. На всїх тутешних академіях спокій. На кількох медичних клїніках відбувають ся виклади без перешкоди.

Ґрац 5 лютого. Ректорат тутешного університету застановив виклади, застерігаючи собі ужите дисциплїнарних законів проти винуватих академіків.

Прага 5 лютого. Пос. Герольд поставив в соймі внесене з проектом закона, після котрого королївство ческе має творити неподїльну цїлість а всякі зміни і управильненя округів і повітів можуть відбувати ся лиш за згодою сойму. Нїмецкий і ческий язик мають бути в цїлій Чехії рівноуправненими язиками. Всї рескрипти, рішеня і внесеня та повідомленя правительства мають видавати ся в ческій і нїмецкій мові. Ческа і нїмецка мова мають бути урядовими мовами у всїх державних і краєвих урядах, а всї урядники державні і краєві мають знати оба язики. Всї публичні написи і печатки мають бути в обох мовах а розправи в судах мають відбувати ся в тім язицї, в якім була справа подана до суду. Внесене се передано комісії для внесеня ґр. Букоа.

Канея 5 лютого. Народні збори вибрали своїм президентом Факіянакиса.

Надіслане.

„НА МНОГАЯ ЛІТА!“ таке мотто має образ, що видїти его можна всюди, на улицях яко оповіщене, по склепах наших купців, а також яко прикрасу календарів і оповіщень в ґазетах. А вже-ж вдатною своєю мислею мусить він кождому подобати ся. Образом тим оповіщає звістна фірма Катрайнер свою солодову каву, а знамените викінчене сего образка сьвідчить також о великій досконалости, яку позискав собі той рід реклями і якою то досконалостию відзначують ся від довгих вже лїт всї публїкациї фірми Катрайнер. І сей образ певно змалювати мусїв якийсь дуже добрий артист. Отсе дитятко, що вимальоване на нїм, мусїло колись видїти при родиннім якімсь сьвятї, як отець піднїсши в гору чарку з вином і доторкаючи ся инших чарок почтив тим або свого приятеля, або кого таки з родини словами: „На многая лїта!“ В молодечій, сьвіжій памати мусїло се затямитись яко вражіне щирої радости і сердечної, тревалої приклонности. І в живій, у дїтий природній склонности наслїдуваня, що ріжнородні вражіня лучить в той сам виська, витає оно принесену єму сестричкою каву. То є улюблений Катрайнер, що то так смакує такий смачний і єму завдячити треба сесї кругленькі ноженята, як уточені рамена з долочками, і повні, красні личка. І коли хоче вже піднести повну чарку до губ, насуває ся єму отсей виска найбільшого вдоволеня і щирої радости, і „на многая лїта“ кличе він до своєї сестрички. Як щасливо хватив артист сей вислів, завзяте дитини і хитрий, а так дуже заохочуючий усміх сестрички, що годить ся на слово братчика. Бо й она, як цїла родина пє і то від довшого часу Катрайнера солодову каву, що одна одинока і то в знаменитий спосіб лучить для здоровля неоцїнені прикмети солоду з звичайним, улюбленим і вкусним смаком зернистої кави. Чим довше подивляємо любу сесю дитинячу ґрупу, тим приятнїйше і веселїйше впливає она на нас. Лїпшого припорученя так загально улюбленої Катрайнера солодової кави, над се, яке подав правдивий артист так наглядно в образї, справдї годі найти. 3

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**

Князя Євгенія памятникові льоси.

Тягнене вже в пятницю!

Головна виграна

75.000 корон а. в.

ЛЬОСИ по 50 кр. поручають: М. Йонаш, Кіц & Штоф, М. Клярфельд, Корман & Файгенбавм, Ґустав Макс, Самуелі & Ляндавер, Шеленберґ & Крайсер, Авг. Шеленберґ і син, Соґаль & Ліліен, Як. Штро. 9

Поручає ся 4

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

ГАЛИЦКИЙ

КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

$4\frac{1}{2}\%$ на рік. 7

Франко і без коштів

лиш злр. 5·50

знаменитий

СУРДУТ ЗИМОВИЙ З ЛЬОДЕН

з сильного, грубого, теплого льодену, не до подертя, з грубою і теплою підшевкою, після найновійшої моди, добре зроблені, з ковнїрем до викладаня і кишенями, краски брунатної, сїрої, драп, гладкий або в крати.

Сурдути ті суть задивляючо дешеві, отже кождий з читаючих то най не занехає замовити собі. — На міру треба подати: обвід грудий і довготу рукавів. Посилки за послїплатою або за попереднам надісланем гроший франко і без коштів. 6

Адреса: Бюро убрань Апфель, Відень І. Фляйшмаркт 6.

8

Мужчини

При ослабленю мужескім, мій ц. к. упр. ґальвано-електричний апарат, для власного ужитку з добрим успіхом. Лікарскі порученя. Проспект в коперті в марках 20 кр.

І. Авґенфельд,
Відень, IX., Türkenstrasse 4.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всїх инших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Старим і молодим

поручаю недавно видану і значно побільшену книжку радника мед. дра Мілєра о

недугах тайних і нервових і радикальнім їх виліченю.

За надісланем **60 кр.** в марках листових, висилає вже оплачену посилку

CARL ROEBER
Braunschweig. 11

Аґенция дневників і оголошень

принимає також

пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

Tysiące rodzin

piją

z upodobaniem

co dzień

Kathreinera
Kneippowską kawę słodową

Wolna od składników kawy zwyczajnej zdrowiu szkodliwych Kathreinera Kneippowska kawa słodowa jest jedyna, która posiada jej zapach i ulubiony smak. Podniecając apetyt i będąc łatwo strawną, Kathreinera Kneippowska kawa słodowa okazała się już zaraz przed laty korzystną dla dorosłych i dla dzieci. Wyborna jako dodatek do kawy ziarnistej i bardzo polecenia godna w miejsce tejże. Ze względu na zdrowie i oszczędność prawdziwy Kathreiner powinienby się znajdować w każdym domu.

Ostrzeżenie przed lichemi naśladownictwami.

Ново отворена Аґенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.